

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

NR
43

RYNEK PASZ

stan i perspektywy

R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1997 ROKU

ISSN 1428-1228

**ANALIZY
RYNKOWE**

Redakcja naukowa
Wiesław Dzwonkowski

PAŹDZIERNIK 2021

KOMITET REDAKCYJNY:

Marian Podstawka
Stanisław Kowalczyk
Aldona Skarżyńska
Iwona Szczepaniak
Piotr Szajner

RECENZENT:

Robert Mroczek

REDAKCJA NAUKOWA RYNKU PASZ:

Wiesław Dzwonkowski

Oceny i komentarze prezentowane w Analizach Rynkowych są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów.
Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji,
które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w publikacji prosimy o podanie źródła.

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Rynków Rolnych i Metod Ilościowych IERiGŻ-PIB
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner

WYDAWCA: Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Państwowy Instytut Badawczy,
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
PROJEKT OKŁADKI: Leszek Ślipki
SKŁAD: Barbara Walkiewicz
DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
Ark. wyd. 5,5

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Sytuacja na światowych rynkach surowców paszowych i pasz przemysłowych	5
<i>mgr Wiesław Dzwonkowski, dr inż. Wiesław Łopaciuk, mgr Łukasz Chmielewski Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
II. Krajowa produkcja surowców paszowych	18
<i>mgr Wiesław Dzwonkowski, dr inż. Wiesław Łopaciuk Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
III. Popyt krajowy na surowce paszowe i produkcja pasz przemysłowych	23
<i>mgr Wiesław Dzwonkowski, dr inż. Wiesław Łopaciuk Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
IV. Handel zagraniczny surowcami paszowymi i paszami	30
<i>mgr Wiesław Dzwonkowski, dr inż. Wiesław Łopaciuk Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
V. Krajowe ceny podstawowych surowców paszowych i pasz przemysłowych	36
<i>mgr Wiesław Dzwonkowski, dr inż. Wiesław Łopaciuk Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
Aneks	43

W 2021 r. światowe zbiory zbóż (bez ryżu) są szacowane na rekordowe 2,29 mld ton, wobec 2,20 mld w roku poprzednim, co stanowi wzrost o 3,4%. Ich zużycie wyniesie 2,21 mld ton i będzie o 2,3% większe niż przed rokiem. Światowa produkcja pszenicy zwiększy się o 0,6 %, natomiast zbiory zbóż paszowych wzrosną o 4,9%. Utrzymujący się popyt na zboża oraz niesprzyjające warunki pogodowe i związane z nimi obawy o wielkość i jakość zbiorów powodują, że ceny są znacznie wyższe niż przed rokiem.

Według wstępnych szacunków zbiory zbóż w 2021 r. w Polsce wyniosły ok. 34,1 mln ton, tj. o 3% mniej niż w 2020 r. Produkcja pasz zbożowych (zboż paszowych i otrąb uzyskiwanych z przemiału zbóż na mąki i kasze) zmniejszy się o ok. 2,4 mln ton do ok. 23,7 mln ton (o 9%). Produkcja wysokobiałkowych surowców paszowych będzie nieznacznie (o 1,5%) większa niż w roku poprzednim i wyniesie ok. 2,4 mln ton. Podobnie wygląda sytuacja na światowym rynku nasion sruć oleistych, gdzie mimo wzrostu produkcji, jest silna presja na ceny, które wzrosły na przełomie III i IV kwartału 2021 r.

Zapotrzebowanie krajowego rynku na pasze treściwe w sezonie 2021/22 będzie mniejsze niż w poprzednim sezonie i wyniesie ok. 21,9 mln ton. Niższe będzie zapotrzebowanie na pasze w produkcji drobiarskiej i w chowie trzody chlewnej. Popyt na zbożowe surowce paszowe będzie o ponad 2% mniejszy niż w poprzednim sezonie i wyniesie 17,2 mln ton. Spasanie zbóż w postaci pasz gospodarskich wyniesie 9,6 mln ton, a w przemyśle 6,6 mln ton. Zużycie surowców wysokobiałkowych wyniesie ok. 4,6 mln ton, wobec 4,7 mln ton w sezonie 2020/21.

W sezonie 2020/21 ceny na krajowym rynku, mimo relatywnie dobrych zbiorów, pod wpływem pandemii i innych czynników zarówno ekonomicznych, jak i tych o innym charakterze, wykazywały silną

tendencję wzrostową. Średnia krajowa cena skupu pszenicy wyniosła 816 zł/t i była o 14% wyższa niż w poprzednim sezonie, a cena żyta wzrosła o 12% do 621 zł/t. Ceny kukurydzy i jęczmienia zwiększyły się odpowiednio o 8% do 650 zł/t i o 3% do 671 zł/t.

W pierwszych miesiącach bieżącego sezonu 2021/22 ceny zbóż na rynkach były od kilkunastu (żyto) do nawet trzydziestu procent (kukurydza i pszenica) wyższe niż przed rokiem. W kolejnych miesiącach należy się spodziewać dalszego sezonowego wzrostu cen zbóż. Zwiększenie podaży kukurydzy z nowych zbiorów może spowodować przejściowy spadek jej cen i ograniczenie dynamiki cen pozostałych zbóż. Przewiduje się, że w IV kwartale 2021 r. średnie ceny pszenicy paszowej mogą wynieść 890-940 zł/t, a żyta 730-780 zł/t, a w końcu sezonu będzie to odpowiednio: 930-980 zł/t, a żyta 780-830 zł/t. Ceny kukurydzy mogą być od 10 do 20% niższe od cen pszenicy paszowej.

W sezonie 2020/21 średnie ceny sruć sojowej na rynku krajowym wzrosły, w porównaniu z sezonem poprzednim, o ponad 25%, z 1481 do 1854 zł/t, a sruć rzepakowej były wyższe o 22% i wyniosły 1077 zł/t. W sezonie 2021/22 ceny, zarówno sruć sojowej, jak i rzepakowej, mogą być jeszcze wyższe niż w sezonie poprzednim. Sytuacja na rynku zbóż i surowców wysokobiałkowych będzie powodować dalszy wzrost cen pasz przemysłowych, zwłaszcza w I półroczu 2022 r.

Według GUS produkcja pasz przemysłowych w 2020 r. wyniosła 11,6 mln ton, wobec 11,3 mln ton w roku poprzednim. Produkcja pasz przemysłowych dla trzody wzrosła o 3%, a dla drobiu i bydła o 2%. W I półroczu 2021 r. miał miejsce spadek produkcji pasz przemysłowych, spowodowany przede wszystkim wystąpieniem wielu ognisk grypy ptaków, co wiązało się z wybiciem stad i zmniejszeniem zapotrzebowania na pasze.

Natomiast w drugim półroczu wystąpią negatywne skutki spadku pogłowia trzody chlewnej, co znajdzie odzwierciedlenie w mniejszym zapotrzebowaniu na pasze dla świń w II połowie 2021 r. i w pierwszym półroczu 2022 r. W następnych miesiącach przypuszczalnie już będzie powoli normalizować się sytuacja produkcji drobiarskiej, która zacznie być odbudowywana. Utrzyma się też wzrostowa tendencja w produkcji pasz dla bydła. Szacuje się, że łączna produkcja pasz przemysłowych w 2021 r. może wynieść ok. 11,4 mln ton i będzie o 2% mniejsza niż w roku poprzednim. Wstępnie przewiduje się, że w 2022 r. nastąpi powrót do tendencji wzrostowej w przemysłowej produkcji pasz, a jej wolumen osiągnie 11,6 mln ton.

W I połowie 2021 r. sytuacja ekonomiczno-finansowa firm paszowych objętych sprawozdawczością finansową pogorszyła się w stosunku do lat poprzednich, a główne wskaźniki finansowe, zarówno w 2020 r., jak i w I połowie 2021 r., były wyraźnie niższe w porównaniu do średniej w przemyśle rolno-spożywczym. W sezonie 2021/22, z powodu spodziewanych wyższych cen surowców paszowych, trudno będzie wygenerować większe zyski i poprawić wskaźniki rentowności.

Import głównych surowców paszowych w sezonie 2021/22 będzie o ok. 2% większy od ubiegłorocznego i wyniesie ok. 4,1 mln ton. Prawie 3,2 mln ton wyniesie przywóz surowców wysokobiałkowych, w tym 2,65 mln ton sruć sojowej i 0,4 mln tony sruć słonecznikowej. O 25%, do 0,8 mln ton zmniejszy się import zbożowych surowców paszowych. Eksport zbożowych surowców paszowych (zboż paszowych i otrąb) może wynieść ok. 4,6 mln ton, wobec 6,0 mln ton w sezonie poprzednim, a surowców wysokobiałkowych, podobnie jak przed rokiem, ok. 0,9 mln ton.

SUMMARY

In 2021, the world grain harvest (excluding rice) is estimated at a record 2.29 billion tonnes, as compared to 2.20 billion in the previous year, an increase by 3.4%. Consumption will amount to 2.21 billion tonnes and will be by 2.3% higher than in the previous year. The world wheat production will increase by 0.6%, while the feed grain harvest will increase by 4.9%. The continuing demand for grain as well as unfavorable weather conditions and related concerns about the size and quality of the crop mean that prices are much higher than in the previous year.

According to preliminary estimates, grain harvest in 2021 in Poland amounted to approx. 34.1 million tonnes, i.e., 3% less than in 2020. The production of grain feed (feed grain and bran obtained from grain milled for flour and groats) will decrease by approx. 2.4 million tonnes to approx. 23.7 million tonnes (by 9%). The production of high-protein feedstuffs will be slightly (by 1.5%) higher than in the previous year and will amount to approx. 2.4 million tonnes. The situation is similar on the global oilseed pellet market, despite production increase, there is a strong pressure on prices there, which increased at the turn of the third and fourth quarter of 2021.

In the season 2021/22, the domestic market demand for feed concentrates will be lower than in the previous season and would amount to approx. 21.9 million tonnes. The demand for feeds in poultry production will also be slightly lower, and it will decrease to a greater extent in pig rearing. The demand for grain-based feedstuffs will be more than 2% lower than in the previous season and would amount to 17.2 million tonnes. Feeding of grain in the form of livestock feed will amount to 9.6 million tonnes, and 6.6 million tonnes in the feed industry. The consumption of high-protein feedstuffs will amount to approx. 4.6 million tonnes, as compared to 4.7 million tonnes in the 2020/21 season.

In the 2020/21 season, prices on the domestic market, despite relatively good

harvests, showed a strong upward trend due to the pandemic and other factors, both economic and other. The average domestic procurement price of wheat was PLN 816/tonne and was 14% higher than in the previous season, and the rye price increased by 12% to PLN 621/tonne. Maize and barley prices (increased by 8% to PLN 650/tonne and 3% to PLN 671/tonne, respectively).

In the first months of the current season 2021/22, grain prices on the markets were from a dozen (rye) to even thirty percent (maize and wheat) higher than a year ago. In the coming months, a further seasonal increase in grain prices should be expected. Increasing the supply of maize from new harvest may cause a temporary drop in its prices and a reduced dynamics of the prices of other grains. It is expected that in the fourth quarter of 2021, the average prices of feed wheat may amount to PLN 890-940/tonne, and rye PLN 730-780/tonne, and at the end of the season they will be, respectively: PLN 930-980/tonne, and rye 780-830 PLN/tonne. Maize prices may be 10 to 20% lower than those of feed wheat.

In the 2020/21 season, the average prices of soy pellets on the domestic market increased by over 25%, as compared to the previous season, from PLN 1,481 to PLN 1,854/tonne, and for rapeseed pellets prices were higher by 22% and amounted to PLN 1,077/tonne. In the 2021/22 season, prices of both soy pellets and rapeseed pellets may be even higher than in the previous season. Such a situation on the market of grain and high-protein feedstuffs will cause a further increase in the prices of industrial feed, especially in the first half of 2022.

According to the Central Statistical Office, the production of industrial feedstuffs in 2020 amounted to 11.6 million tonnes, as compared to 11.3 million tonnes in the previous year. The production of industrial feedstuffs for pigs increased by 3%, and for poultry and cattle by 2%. In the first

half of 2021, there was a decline in the production of industrial feedstuffs, mainly due to the occurrence of many outbreaks of avian influenza, which was associated with slaughtering herds and a reduction in the demand for feedstuffs. On the other hand, in the second half of the year there will be negative effects of the decline in the number of pigs, that would be reflected in the lower demand for pig feedstuffs in the second half of 2021 and in the first half of 2022. In the following months, the situation of poultry production will probably slowly normalize leading to recovery of the herd. The upward trend in the production of feedstuffs for cattle will also continue. It is estimated that the total production of industrial feedstuffs in 2021 may amount to approx. 11.4 million tonnes and will be by 2% lower than in the previous year. Initially, it is predicted that in 2022 there will be a return to the upward trend in industrial feedstuff production to 11.6 million tonnes.

In the first half of 2021, the economic and financial situation of the feed companies covered by the financial reporting deteriorated, as compared to previous years, and the main financial indicators, both in 2020 and in the first half of 2021, were clearly lower than the average for agri-food industry. In the 2021/22 season, due to expected higher raw material prices, it will be difficult to generate more profits and improve profitability ratios. Imports of the main feed raw materials in the 2021/22 season will be by approx. 2% higher than last year's and will amount to approx. 4.1 million tonnes. Almost 3.2 million tonnes of high-protein raw materials will be imported, including 2.65 million tonnes of soy pellets and 0.4 million tonnes of sunflower pellets. The import of feed grain will increase by 20%, to 1.0 million tonnes. Exports of feed grain and bran may amount to approx. 3.9 million tonnes, as compared to 6.0 million tonnes in the previous season, and high-protein raw materials, similarly to the year before, to approx. 0.9 million tonnes.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Rynek drobiu (60) • październik 2021,
2. Rynek zbóż (61) • październik 2021,
3. Rynek mleka (61) • październik 2021,
4. Rynek ryb (32) • październik 2021,
5. Rynek mięsa (61) • listopad 2021,
6. Rynek rzepaku (60) • listopad 2021,
7. Rynek ziemniaka ((48) • listopad 2021.

WARUNKI PRENUMERATY I SPRZEDAŻY

Zamówienia na prenumeratę i sprzedaż wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel. 22 50 54 685 w godz. 8⁰⁰–16⁰⁰.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4), pokój nr 3.

Prenumerata roczna 1 egz. (1 numer) w 2021 r. wynosi 150 zł (w tym 8% VAT).

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług intrologatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

CENA 150 ZŁ

ISSN 1428-1228

Prenumerata (1 numer) w 2021 roku wynosi 150 zł (w tym 8% VAT). Zamówienia z podaniem tytułu i liczby egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85 e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>